Nr. 45. Lwów, dnia 6 listopada 1913. Rok II.

# KORESPONDENCYA
## Gal. Spółki zbytu bydła i trzody chlewnej we Lwowie.

Prenumerata:
rocznie . . . . 4 kor.
półrocznie . . . . 2 „
kwartalnie . . . . 1 „

Wychodzi we czwartek każdego tygodnia.

Członkowie „Spółek producentów bydła“ otrzymują „Korespondencyę“ po połowie ceny.

Nr. telefonu: 1530.

Adres: Gal. Spółka zbytu bydła i trzody chlewnej we Lwowie, ul. Kraszewskiego l. 7.

Adres telegraficzny: Pecus — Lwów.

## Fundusz dla popierania hodowli i zbytu bydła.

(Dokończenie).

W drugiej części sprawozdania, przedłożonego parlamentowi, przedstawia c. k. ministerstwo rolnictwa rozmiar dotychczasowej akcyi państwowej na polu zorganizowania zbytu bydła. Akcya ta została wyczerpująco przedstawiona w niedawno przez nas podanym referacie Radcy Rządu Karola Schwarza, przeto podamy tu tylko krótki jej zarys, uwzględniając ważniejsze i nowe szczegóły.

Akcya dla popierania zbytu bydła rozwijała się w dwóch kierunkach:

1) w kierunku zbytu bydła hodowlanego i użytkowego; w tej gałęzi zbytu chodzi przedewszystkiem o to, aby zetknąć sprzedającego z kupującym i umożliwić mu bezpośrednią transakcyę handlową. Do tego celu służy wydawanie „List podaży i popytu“ w liczbie 48.000 egzemplarzy, wysyłanych wszystkim organizacyom rolniczym. Do tego celu służą też Biura zbytu lub pośrednictwa bydła hodowlanego, których liczba z każdym rokiem rośnie.

Ważną rolę w popieraniu tej akcyi odegrają także targi na bydło hodowlane i użytkowe, które w miarę potrzeby powstawać będą we wszystkich krajach w stosownych centrach handlowych, przy uwzględnieniu poszczególnych obszarów produkcyi.

Przy omawianiu kwestyi zbytu bydła rzeźnego najwięcej miejsca poświęcono w sprawozdaniu c. k. ministerstwa rolnictwa działalności Galicyjskiej Spółki zbytu bydła i trzody chlewnej we Lwowie, a następnie Bukowińskiemu Towarzystwu dla zbytu bydła. Towarzystwa te — pisze sprawozdanie — uskuteczniały z powodzeniem zakupno bydła chudego w celu opasu w gorzelniach rolniczych, dalej towarzystwa te sprzedawały gotowy, tuczony towar w stajni lub na rynkach targowych. Towarzystwa te, stojąc w bezpośrednich stosunkach finansowych z ck. Uprzyw. austryackim Zakładem Kredytowym dla handlu i przemysłu, dostarczały kredytu hodowcom bydła i wyświadczały przez to nadzwyczajne usługi wielu rolnikom, zwłaszcza w czasie wielkiego braku pieniędzy w jesieni i w zimie r. 1912. Rzecz naturalna, że nie można było wszystkich życzeń uwzględnić, ponieważ przy udzielaniu kredytu miarodajnemi być muszą kwalifikacye kredytowe petenta — zaś wszelkie wstrząśnienia finansowe byłyby dla młodych organizacyi zbytu bydła wysoce szkodliwe i odbiłyby się fatalnie na wszystkich ogniwach. Ministerstwo rolnictwa z uznaniem podnosi, że Spółki zbytu bydła potrafiły okres tak ciężki przebyć szczęśliwie, nie narażając na szwank ani swoich interesów, ani interesów swoich klijentów.

Na polu zbytu nierogacizny — pisze sprawozdanie — Gal. Spółka nie tylko prowadziła eksport na rynki zachodnie i galicyjskie za pośrednictwem Spółek lokalnych, ale wykonywała także poniekąd kupiecki patronat nad Spółkami, zaprowadzała niejednokrotnie u nich księgi, dawała inicyatywę do wspólnych ładug, i interweniowała przez swoich funkcyonaryuszy przy tych ładugach, wogóle służyła zawsze lokalnym Spółkom poradą i czynną pomocą.

W roku 1912 — pisze sprawozdanie — zainicyowała Galicyjska Spółka zbytu bydła i trzody chlewnej przy poparciu c. k. Ministerstwa rolnictwa akcyę celem racyonalnego wyzyskania wysoko wartościowych pastwisk naddniestrzańskich. Akcya ta polega na tem, aby spasanie pastwisk odbywało się stopniowo wedle planu z góry ułożonego, przyczem młode i starsze bydło może się stopniowo przy spasaniu pastwiska z wielką korzyścią zmieniać!

Z wielkim pożytkiem zajmuje się Gal. Spółka zbytu bydła zbytem świń. Ze względu na niewłaściwy sposób eksportu świn do krajów sudeckich, polegający na tem, iż się najpierw wysyłało z Galicyi transporty świń do Wiednia a potem dopiero do Czech i Moraw — Ministerstwo rolnictwa z rządziło bezpośrednią komunikacyę pomiędzy Galicyą a sudeckimi rynkami. By zaś eksport nierogacizny z Galicyi ujednostajnić i wykluczyć wszelką konkurencyę pomiędzy trzema wschodniemi organizacyami (Pecus, Związek ruski i Związek bukowiński) spowodowało Ministerstwo rolnictwa utworzenie wspólnego Biura sprzedaży przez te trzy Towarzystwa, które to Biuro objęło bezpośrednie obsyłanie zachodnich targów.

W dalszym ciągu następuje obszerne sprawozdanie z działalności innych Towarzystw dla zbytu bydła rzeźnego w Austryi, w szczególności zaś poświęcono dużo miejsca powstaniu i działalności Ogólnego austryackiego Towarzystwa dla zbytu bydła we Wiedniu. Sprawę tę omawiano swego czasu obszernie w „Korespondencyi“.

Przy końcu sprawozdania porusza Ministerstwo rolnictwa sprawę uprzemysłowienia hodowli świń. Dodatnie wyniki, które wykazało tuczenie świń przy pomocy suchej paszy na sposób przemysłowy w państwie niemieckiem, zachęciło także austryackie Ministerstwo rolnictwa do urządzenia takich tuczni w Austryi — na sposób niemiecki wprawdzie, ale przy uwzględnieniu, lokalnych stosunków. Przy tem Ministerstwo rolnictwa zdaje sobie dokładnie sprawę z tego, że takie zakłady nie wszędzie się będą rentować i dlatego w każdym wypadku należy jak najstaranniej zbadać miejscowe warunki produkcyi. Niebezpieczeństwa zawleczenia choroby w ten sposób można będzie uniknąć, że używać się będzie do tuczenia tylko prosiąt własnego chowu a sztuk, podejrzanych o chorobę, bezzwłocznie pozbywać się będzie. W r. 1912 rozpoczęto budowę 12-stu takich tuczni, z których większa część w tymże roku w ruch puszczoną została, reszta miała być puszczona w ruch w niedługim czasie. Dolno-austryacka Rada kultury krajowej postanowiła propagować ten system tuczenia świń także wśród sfer włościańskich.

Zamykając sprawozdanie o zużytkowaniu funduszu na popieranie hodowli i zbytu bydła, stwierdza Ministerstwo rolnictwa, że w porównaniu z analogiczną akcyą w innych państwach, akcya ta kroczyła w Austryi drogą samodzielną, nie naśladując ślepo żadnych wzorów, że w akcyi tej dążono nie tylko do stworzenia instytucyi pośredniczących ale do zakładania organizacyi opartych na silnych kupieckich podstawach, zaopatrzonych w potrzebne finanse, przyczem nie ograniczano się tylko do popierania pewnych organizacyi, ale dążono do wytworzenia zdrowej konkurencyi i usuwano w ten sposób ujemny wpływ małych często nie rzetelnymi metodami pracujących pośredników handlowych. Jakkolwiek organizacya zbytu bydła nie jest jeszcze gotowa — spełnia ona już poważną i dodatnią rolę w handlu bydła, bo z jednej strony przyczynia się do powiększenia kontyngentu bydła w państwie, z drugiej zaś strony reguluje stosunki handlowe.

Przy końcu sprawozdania ck. Ministerstwa rolnictwa dodano kilka tabel, wykazujących w jakim stopniu fundusze traktatowe zostały dotychczas zużytkowane. I tak fundusz dla popierania hodowli i zbytu bydła przedstawiał się w r. 1912 tak:

a) Fundusz dla popierania hodowli bydła: pozostałość z r. 1911 wynosiła 3,376.789.73 Kor., zużyto 131.361.39 K., kwota funduszu na r. 1912 — 5.000.000 K., razem 8.508.151.12 K; wydatki w r. 1912 wynosiły 5.092.892.16 K., pozostała reszta na r. 1913 — 3.415.258.96 kor.

b) Fundusz dla popierania zbytu bydła: pozostałość z r. 1911 wynosiła 694.634.31 K., zużyto 54.568.82 K., kwota za r. 1912 1.000,000 razem 1.749.203.13 kor., z tego wydatki na r. 1912, 879 06956 K. pozostało na r. 1913 870.133.57 K.

Z funduszu dla popierania hodowli i zbytu bydła wydano tedy w r. 1912 — 5.971.961.72 K. — pozostało na 1913 r. 4.285.392·53 koron.

Tak się na ogół przedstawia sprawozdanie z funduszu traktatowego za r. 1912.

## Kronika.

**Złe żniwo kartoflane.** Nietylko z rozmaitych części naszego kraju, ale z całej monarchii austryacko-węgierskiej nadchodzą smutne wiadomości o tegorocznym zbiorze kartofli. Jak donoszą gospodarcze pisma niemieckie, straty z powodu gnicia ziemniaków na gruntach nisko położonych wynoszą 30—50%. Proces gnicia ziemniaków będzie prawdopodobnie postępował dalej w piwnicach, dlatego też wskazana jest ogromna ostrożność w przechowaniu ziemniaków przez zimę.

Jako dobry środek konserwacyjny podaje ktoś w „Landw. Genossenschaftspresse“, spalenie siarki w piwnicy, a kwas siarkowy, który wytwarza się przez połączenie się siarki z powietrzem ma skutecznie przeciwdziałać gniciu ziemniaków.

Chemiczno-rolnicza stacya we Wiedniu powątpiewa jednak w skuteczność tego środka.

Zdaje się, że brak ziemniaków oddziaływa obecnie głównie na obniżenie ceny nierogacizny. Niskie ceny potrwają prawdopodobnie do nowego roku.

## Sprawozdania z targów.

### Targ bydła we Lwowie.

**Lwów**, dnia 31. października 1913.

Na dzisiejszy targ spędzono: Wołów 54, buhajów 9, krów 302. Razem bydła grubego 365 sztuk. Jałownika 224 sztuk, cieląt 238, owiec (kóz) —, nierogacizny gal. 240, nierogacizny węgierskiej 120. Razem 1187 sztuk.

Płacono za jeden cetnar metryczny żywej wagi tj. za 100 klgr.: Wołu opasowego od 64 do 94 kor., wołu chudego na opas od 00 do 00 kor., buhaja od 60 do 76 kor., krowy rzeźne od 40 do 72 kor., jałownika od 40 do 76 kor., cielęcia od 80 do 116 kor., nierogacizny gal. od 100 do 120 kor., węg. od 118 do 122 kor.

## Targ bydła we Lwowie.

**Lwów**, 5. listopada 1913.

Na dzisiejszy targ spędzono: Wołów 109 szt., buhaji 13 szt., krów 59 szt. Razem bydła grubego 181 szt. Jałownika 197 szt., cieląt 227 szt., owiec (kóz) — szt., nierogacizny galic. 290 szt., węg. 267 szt. Razem 962 szt.

Płacono za jeden cetnar metryczny żywej wagi tj za 100 klgr.: Woła opasowego od 78—108 kor., woła chudego od 00—00 kor., buhaja od 70—80 kor., krowy rzeźne od 40—76 kor., jałownika od 40—96 kor., cielęcia od 76 do 114 kor., nierogacizny gal. od 98—116 kor., węg. od 118—122 kor.

---

## Targ bydła w Krakowie.

Kraków, 31. października 1913.

Na targ dzisiejszy spędzono buhaji 157. wołów 230 krów 218, jałówek 179, razem bydła rogatego 784. cieląt 349 owiec i kóz 70, nierogacizny 720, szt. Razem 1923 sztuk.

Płacono za jeden cetnar metryczny żywej wagi, Buhaje od 50 do 88 kor., wcły od 60 do 96 kor., krowy od 43 do 84, jałownika od 50 do 76 kor., cielęta od — do — kor., nierogaciznę tuczną od — do — kor.

Bitej wagi nierogaciznę od 150—168 kor.

Z zakupionych na oko płacono za sztukę: Buhaje od 96—350 kor., woły od 240—400 kor., krowy od 120 do 260 kor., jałownik od 90—208 kor., cielęta od 25—80 kor., owce i kozy od 26—40 kor.

Ze spędzonych na targ zwierząt sprzedano: na miejscową konsumcyę 1100 szt., na konsumcyę innych gmin kraju 389 szt., na eksport za granicę kraju bydła rogatego 312 sztuk, nierogacizny — sztuk.

Ceny powyższe obliczono bez dopłaty akcyzowej. Zostało niesprzedanych 000 sztuk bydła rogatego.

---

## Targ bydła w Krakowie.

**Kraków**, dnia 4. listopada 1913.

Na targ dzisiejszy spędzono buhaji 45, wołów 55, krów 26, jałówek 15. razem bydła rogatego 141, cieląt 288, owiec i kóz 17, nierogacizny 550, razem 1004 zwierząt.

Płacono za jeden cetnar metryczny żywej wagi: Buhaje od — do — kor., woły od — do — kor., krowy od — do — kor., jałownika od — do — kor., cielęta od — do — kor., nierogaciznę tuczną od — do kor.

Bitej wagi: Nierogaciznę od 152 do 168 kor., tłuste węgierskie po — kor.

Z zakupionych na oko płacono za sztukę: Buhaje od 130 do 300 kor., woły od 250 do 400 kor., krowy od 150 do 300 kor., jałówki od 70 do 250 kor., cielęta od 33 do 70 kor., owce i kozy od 20 do 30 kor.

Ze spędzonych na targ zwierząt sprzedano: na miejscową konsumcyę 761 szt., na konsumcyę innych gmin kraju 98 szt., na eksport za granicę kraju bydła rogatego 29 szt.

Ceny powyższe obliczono bez opłaty akcyzowej.

---

## Targ trzody chlewnej w Wiedniu.

Wiedeń, dnia 4. listopada 1913.

Na dzisiejszy targ spędzono ogółem: 19.783 sztuk, z tego 8055 szt. mięsnych, w tem 4888 galicyjskich, 11728 szt. tłustych. Przez organizacye r lnicze 517 szt., a to: Galicyjska Spółka zbytu bydła i trzody chlewnej 261 szt., organizacye inne 257 szt.

Ceny sztuk galicyjskich: wybrakowane od 92 do 104. (wyj. —), średnie od 100 do 120, lekkie prima od 120 do 128, (wyjątkowo —), ciężkie prima od 122 do 126 K, (wyj. 000). Ceny sztuk węgierskich: prima od 104 do 108, średnie od 101 do 106. stare i lekkie 90—100. Ceny szt. z Moraw: prima od 122 do 128, (wyj. —), za 100 kg. żywej wagi.

Tendencya: Z powodu zwiększonego spędu o 421 szt. i znacznego spadku cen bydła i świnie spadły o 4 do 6 halerzy.

---

## Targ bydła rogatego we Wiedniu.

**Wiedeń**, dnia 3. listopada 1913.

Na dzisiejszy targ spędzono: 4405 szt. bydła rogatego z tego: bydła tucznego 2949, bydła z pastwiska 259, bydła chudego 1197; według gatunków 2341 wołów, 916 buhajów, 847 krów. 301 bawołów.

Przez Galicyjską Spółkę zbytu bydła dostawiono — szt.

Poza targiem zakupiono 751 szt.

W porównaniu z targiem z ubiegłego tygodnia był dzisiejszy spęd o 262 sztuk większy, a to spędzono o 99 szt. bydła tucznego więcej, o 74 szt. bydła z pastwiska mniej, o 242 szt. bydła chudego więcej, zaś według gatunków dostarczono o 65 szt. wołów więcej, o 20 buhajów, o 82 krów i o 95 bawołów więcej.

Według pochodzenia dostawiono z Węgier 3427 szt., z Galicyi i Bukowiny 101, z innych krajów austr. 877 sztuk.

Ceny: galicyjskie woły liche 00—00, średnie 80—90 prima 92—102 (wyj. 000). Węgierskie woły liche 68 do 76, średnie 78—88. prima 90—92 (wyj. 000). Niemieckie: woły liche 80—88, średnie 90 do 109, prima 102 do 110, (wyj. 000), buhaje 64—80, krowy 70—92, bawoły od 30—48, bydło chude od 70—80 za 100 kg. żywej wagi.

Tendencya: Z powodu stwierdzenia na targu pryszczycy obroty rozpoczęły się dopiero o godz. pół do dwunastej przy b. wolnem uposobieniu.

Wywóz bydła do gmin okolicznych został zamknięty, skutkiem czego ceny spadły od 3—12 halerzy na kg., a 360 sztuk zostało niesprzedanych.

Najwięcej w cenie spadły buhaje i bydło chude a bawołów nie chciano kupować.

---

## Targ bydła w Pradze.

**Praga**, dnia 3. listopada 1913.

Na dzisiejszy targ spędzono ogółem 537 szt. bydła rogatego, a mianowicie: czeskiego 205 sztuk, galicyjskiego 332 szt., węgierskiego — sztuk, styryjskiego — sztuk.

Przez Galicyjską Spółkę zbytu bydła i trzody chlewnej 00 sztuk.

Wedle gatunków spędzono 122 wołów, 160 buhajów, 132 krów, 123 jałownika i 00 bawołów.

Przez Zastępstwo Galicyjskiej Spółki zbytu bydła i trzody chlewnej w Pradze sprzedano 00 sztuk bydła rogatego i 00 sztuk trzody chlewnej.

Ceny za 100 kg. żywej wagi bez opłaty akcyzowej:

Bydło czeskie: woły 80—114, prima 115—118 (wyj. 119—126), buhaje 76—92, (wyj. 000), Krowy 70—96.

Bydło galicyjskie:

Woły 64—68 K; buhaje 48—90 K; krowy 42—74 K. jednoroczne woły i jałówki 52—68 K.

Bydło węgierskie: Woły 000—000, buhaje 00—00, krowy 00—00, bawoły 00 K.

Bydło styryjskie: woły 000—00, buhaje 00 do 00, krowy 00—00.

**Trzoda chlewna poch. galicyjskiego netto:**

Prima (praskie) lekkie 110—116, secunda i tertia 102—110, ciężkie nad 100 kg. 102—114.

W ub. tygodniu t. j. od 27. paźdz. do 2 listopada sprawiono w rzeźni 11545 sztuk trzody, z tego pochodzenia galicyjskiego 9320 szt., bukowińskiego 1097 szt.

Nasza ekspozytura sprzedała 63 sztuk trzody. Przebieg targu był średni.

---




Wydawca: Gal. Spółka zbytu bydła i trzody chlewnej we Lwowie. Redaktor odpowiedzialny: ADAM MNISZEK

Z Drukarni Polskiej we Lwowie, Chorążczyzna 31.